

MODULE 12

BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

TAAK 12.1 SAID en BTW: Grondlynassessering

Leerlinge moet hulle eie skryfbehoeftes gebruik.

Maatassesseringsvorm

Elke leerder moet sy/haar maat assesseer om te bepaal of hulle die verduidelikings wat aan hulle gegee is, verstaan.

KRITERIA	JA – toon begrip	NEE - gebrek aan kennis
Redes waarom die Suid-Afrikaanse Regering belastings hef.		
Noem en bespreek kortliks ten minste 5 verskillende vorme van belasting wat in Suid-Afrika gehef word.		
Begryp dat BTW gehef word op goedere en dienste in hierdie land.		
Begryp dat BTW op die meeste verkope aangeteken word.		
Begryp dat BTW op die meeste aankope aangeteken word.		
Begryp dat die bedrag verskuldig aan SAID of terug-ontvangbaar is, die verskil tussen BTW wat van debiteure ingevorder word (soos verkope) en BTW betaalbaar aan verskaffers vir goedere en dienste aangekoop (terug-geëis) is.		
Kan onderskei tussen standaard, nulkoers en vrygestelde items.		
Begryp watter verkoper as 'n BTW-handelaar moet registreer.		
Begryp dat sommige handelaars vrywillig registreer vir BTW.		

TAAK 12.2 Voeg BTW by kosprys en winsopslag

Nr.	Kosprys	Winsopslag	Eksklusief: Verkoopsprys	BTW (15%)	Inklusief: Verkoopsprys
12.2.1	R25	R20	R45	R6.75	R51.75
12.2.2	R110	R25			
12.2.3	R280	10%			
12.2.4	R540				
12.2.5		25%	875		

TAAK 12.3 Bereken BTW uit die BTW inklusiewe bedrag

Nr.	Eksklusief: Verkoopsprys	BTW (15%)	Inklusief: Verkoopsprys
12.3.1			R552
12.3.2			828
12.3.3			92
12.3.4			897
12.3.5			529

TAAK 12.4 Bereken BTW uit BTW inklusiewe en eksklusiewe bedrag

Nr.	Kosprys	Winsopslag	Eksklusief Verkoopsprys	BTW (15%)	Inklusief Verkoopsprys
12.4.1	R430	20%	516		
12.4.2		30%	R494		
12.4.3	R720				R1 242
12.4.4		R66,60	R795		
12.4.5		R265			R1 495

TAAK 12.5 BTW berekeninge en interpretasie

12.5.1	Noem drie ander vorme van belastings wat in Suid-Afrika gehef word.
12.5.2	Wat is die huidige BTW-koers in Suid-Afrika?
12.5.3	Watter regeringsminister het die mag om die BTW-koers aan te pas?
12.5.4	Verduidelik kortliks die volgende begrippe in verband met BTW.
	<ul style="list-style-type: none"> Standaardkoers items
	<ul style="list-style-type: none"> Nul-koers items

	<ul style="list-style-type: none"> • BTW Eksklusiewe items 																																												
12.5.5	Toon in die onderstaande tabel aan of die volgende standaardkoers, nul-koers of BTW-eksklusiewe items is. Plaas 'n X in die betrokke kolom.																																												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>GOEDERE/ DIENSTE</th> <th>Standaard-koers</th> <th>Nul-koers</th> <th>BTW Eksklusief</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Huur betaal op 'n buitegebou vir huishoudelike gebruik</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Hotel akkommodasie</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Wit brood</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rys</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mielierys</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Skoolfonds</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Water en elektrisiteit</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rente op lening</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Boontjies in tamatiesous</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vrugte</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	GOEDERE/ DIENSTE	Standaard-koers	Nul-koers	BTW Eksklusief	Huur betaal op 'n buitegebou vir huishoudelike gebruik				Hotel akkommodasie				Wit brood				Rys				Mielierys				Skoolfonds				Water en elektrisiteit				Rente op lening				Boontjies in tamatiesous				Vrugte			
GOEDERE/ DIENSTE	Standaard-koers	Nul-koers	BTW Eksklusief																																										
Huur betaal op 'n buitegebou vir huishoudelike gebruik																																													
Hotel akkommodasie																																													
Wit brood																																													
Rys																																													
Mielierys																																													
Skoolfonds																																													
Water en elektrisiteit																																													
Rente op lening																																													
Boontjies in tamatiesous																																													
Vrugte																																													
12.5.6	Verduidelik die volgende BTW verwante begrippe:																																												
	<ul style="list-style-type: none"> • BTW- inset 																																												
	<ul style="list-style-type: none"> • BTW-uitset 																																												

12.5.7	Voltooi die volgende tabel. Aanvaar dat alle goedere en dienste onderhewig aan 15% BTW is.																																										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>TRANSAKSIE</th> <th>Waarde BTW uitgesluit</th> <th>BTW-bedrag</th> <th>Waarde BTW ingesluit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kredietverkope</td> <td>R16 200</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kontantverkope</td> <td></td> <td></td> <td>37 260</td> </tr> <tr> <td>Kontantaankope van handelsvoorraad</td> <td></td> <td>3 405</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kredietaankope van handelsvoorraad</td> <td></td> <td></td> <td>20 815</td> </tr> <tr> <td>Goedere geneem deur die eienaar vir persoonlike gebruik</td> <td>2 000</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Goedere teruggestuur aan handelaars</td> <td></td> <td>270</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Goedere teruggestuur deur klante</td> <td>600</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rekening van 'n debiteur afgeskryf</td> <td></td> <td></td> <td>460</td> </tr> <tr> <td>Korting toegestaan op kredietverkope</td> <td>300</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	TRANSAKSIE	Waarde BTW uitgesluit	BTW-bedrag	Waarde BTW ingesluit	Kredietverkope	R16 200			Kontantverkope			37 260	Kontantaankope van handelsvoorraad		3 405		Kredietaankope van handelsvoorraad			20 815	Goedere geneem deur die eienaar vir persoonlike gebruik	2 000			Goedere teruggestuur aan handelaars		270		Goedere teruggestuur deur klante	600			Rekening van 'n debiteur afgeskryf			460	Korting toegestaan op kredietverkope	300				
TRANSAKSIE	Waarde BTW uitgesluit	BTW-bedrag	Waarde BTW ingesluit																																								
Kredietverkope	R16 200																																										
Kontantverkope			37 260																																								
Kontantaankope van handelsvoorraad		3 405																																									
Kredietaankope van handelsvoorraad			20 815																																								
Goedere geneem deur die eienaar vir persoonlike gebruik	2 000																																										
Goedere teruggestuur aan handelaars		270																																									
Goedere teruggestuur deur klante	600																																										
Rekening van 'n debiteur afgeskryf			460																																								
Korting toegestaan op kredietverkope	300																																										
12.5.8	Is Mona's Supermark 'n BTW-geregistreeerde onderneming? Gee 'n rede vir jou antwoord.																																										
	12.5.8.2 Bereken die bedrae wat aangedui moet word deur:																																										
	• A																																										
	• B																																										
	12.5.8.3 Bereken die verkoopsprys van die waspoeier uitgesluit van BTW.																																										
	12.5.8.4 Bereken die kleingeld wat die kassier vir jou moes oorhandig het.																																										

TAAK 12.6 ⌘ Durban Handelaars (1): Oninbare skuld en BTW

12.6.1	Die bedrag van die rekening van B. Botha wat afgeskryf moet word.
12.6.2	Die aangesuiwerde bedrag van die BTW wat Durban Handelaars aan SAID verskuldig is met betrekking tot die verkoopsfakturnr. DB 143.

TAAK 12.7 ⌘ Durban Handelaars (2): Transaksie-ontleding rakende oninbare skuld en BTW

NR	ALGEMENE GROOTBOEK REKENING		INVLOED OP DIE REKENING-KUNDIGE VERGELYKING		
	Gedebiteer	Gekrediteer	Bates	Eienaars-belang	Laste
12.7.1					
12.7.2					
12.7.3					

TAAK 12.8 ⌘**Eshowe Handelaars: Verskil tussen handelskorting en korting vir stiptelike kontantbetaling**

12.8.1	Bereken die totale bedrag wat Tulani Kleinhandelaars aan Eshowe Groothandelaars sal betaal indien hulle die volle bedrag op 25 September 20.1 vereffen.
12.8.2	Bereken die totale bedrag wat Tulani Kleinhandelaars aan Eshowe Groothandelaars sal betaal indien hulle die volle bedrag op 15 Augustus 20.1 vereffen.

12.8.3	<p>Bereken die derde en finale bedrag wat Tulani Kleinhandelaars aan Eshowe Groothandelaars sal betaal op 18 Desember 20.1 indien hulle op die volgende datums betalings gemaak het:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n Eerste betaling van R15 000 op 29 Julie 20.1. • 'n Tweede betaling van R8 000 op 31 Augustus 20.1.

TAAK 12.9 ⌘ Smit Handelaars: BTW en terugsendings op verkope

**ALGEMENE GROOTBOEK VAN SMIT TRADERS
DEBITEUREKONTROLE**

B

DEBITEUREFSLAG

N

Dt		BTW-UITSET						B		Kt

TAAK 12.10 ⌘ **Ixopo Handelaars: BTW en terugsendings op aankope**

**ALGEMENE GROOTBOEK VAN IXOPO HANDELAARS
KREDITEUREKONTROLE**

Dt		KREDITEUREKONTROLE						B		Kt

HANDELSVOORRAAD

N

BTW-INSET

B

TAAK 12.11 ⌘💧 **Transaksie-ontleding op terugsendings en BTW**

Nr.	ALGEMENE GROOTBOEK REKENING		INVLOED OP DIE REKENING-KUNDIGE VERGELYKING		
	Gedebiteer	Gekrediteer	Bates	Eienaarsbelang	Laste
12.11.1					
12.11.2					
12.11.3					
12.11.4					

TAAK 12.12  **Soweto Handelaars: Berekening van saldo van die BTW-Kontrolerekening**

**ALGEMENE GROOTBOEK VAN SOWETO HANDELAARS
BTW KONTROLEREKENING**

Dt					B					Kt
20.1					20.1					
Mrt	31				Mar	1	Saldo	b/d		
						31				
		Saldo		c/d						
					Apr	1	Saldo	b/d		

TAAK 12.13  **Oninbare skuld en etiek**

Leerlinge moet hulle eie skryfbehoeftes gebruik.

TAAK 12.14  **Etiek en bedrog**

- **Hoekom dink julle pleeg mense bedrog?**

•	Hoe slaag hulle daarin om SAID te bedrieg?
•	Bespreek die volgende slagspreuk soos weergegee deur SAID "Jou belasting les die nasie se dors" en die invloed van bedrog op die land.

TAAK 12.15 **Gevallestudie: Interpretasie en belastingbedrog**

12.15.1	Gee die verklarings van die volgende akronieme (letterwoorde).
<ul style="list-style-type: none"> • SAID • BTW • SAIGR • SAIPR 	

12.15.2	Verduidelik kortliks EEN funksie van SAIGR.
12.15.3	Verduidelik wie en wat 'n BTW-verkoper is.
12.15.4	Wat is die minimum jaarlikse omset wat vereis word vir BTW registrasie?
12.15.5	Hoeveel betaal SAID maandeliks uit vir BTW-eise?
12.15.6	Verduidelik kortliks wat jy verstaan onder die term "biometrie verifikasie".
12.8.7	Waarop is Suid-Afrika se belastingstelsel volgens Gugu Smit gebaseer? Noem ten minste DRIE elemente.
12.15.8	Volgens bostaande artikel, hoe pleeg besighede BTW bedrog?

12.15.9 **Hoe het SAID bedrog opgespoor in die geval van dr. Tulani Colin Khan?**

12.15.10 **Stem jy saam met die straf wat hom opgelê is? Gee EEN rede vir jou antwoord.**

12.15.11 **Dink jy dat koerante toegelaat moet word om besonderhede van hofsake rakende bedrog en korrupsie wat deur privaat individue, sakemanne en regeringsamptenare gepleeg is, te publiseer? Skryf jou antwoorde onder die volgende opskrifte:**

Nr.	Bedrog deur	Ja / Nee	Rede
A	Privaat Individu		
B	Sakelui		
C	Regeringsamptenare		

KONTROLELYS

Vaardighede	Ja - Bekwaam	Vereis meer aandag	Voltooi
Verstaan die nodigheid van belasting.			
Verstaan hoe BTW werk.			
Kan die bedrag van BTW bereken indien die prys wat gekwoteer is eksklusief is.			
Kan die bedrag van BTW bereken indien die prys wat gekwoteer is inklusief is.			
Verstaan die verskil tussen faktuur as basis en ontvangste as basis vir die betaling van BTW.			
Waardeer die boetes rakende bedrog en ontduiking.			
Waardeer die invloed op die ekonomie indien belastingontduiking plaasvind.			